

Latweefchu Uwifes.

Mr augstas Gewefchanas = Kummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 22. Zettortdeenâ 31mâ Meijs 1828.

No Birschu muifchas.

Pee mums, kâ wiffâs mallâs apfahrt mums, scho pawaffaru wehfs un flapsch laifs, leetus lihft ifdeenâs. Abbelem un fefberem seedu pumpuri nosalluschi seemâ, un muhsu dahrsi tuffschi buhs no augleem.

Mums arri leela nelaine ar fudmallahm. Mubdu laikâ pee Birschu muifchas fudmallas dambis nakts laikâ tappe zaurrauts, weena pufse no fudmallas muhra appafschâ issfallota eekritte jaunâ israutâ uppe. Dhtrâ deenâ pehz waffaras fwehtkeem pee dselsunamina zitta leelaka fudmalla atfal zaur ugguni nobehge, kâ tiffai muhri un fskurstins palikke. Rungam un fudmalneekam dauds fshades un laudin dauds jaunâs puhleschanas buhs. Râ ugguns zehlees, to neweens ne sinn. Melderam fadegge 80 puhru kweefchu un kahdi 100 puhri rudju.

L . . .

Kahfas, Gudrineeka Brentscha mahjâs.

(Skattees Nr. 20.)

Skraid. Jehzis. Zuppis, ar taweem faksameem wahrdeem! Lai willi manni faehd, ja es aisgahjis weenreis, atfal fchurpu nahktu, grehtu maifi ehst. Woi tu dohma, ka kaunu ne prohtu? — Titpat arri fawus kaulus wairs ne gribbu falausiht fawâ wezzâ tuffsnefi, bet aiseefchu un aiseefchu, fur kahjas neffihâ. Pafaula deewsgan leela.

Gudr. Brenz. Kluss, brahl! ja tew zitta leelaka waina narw, par fo gribbi aiseet ka tiffai flittas semmes pehz, tad tew wehl fakku it flaidri: tee neeki, tihri neeki. Kahda tad man semme? Un woi wehl atminni, kahda bij to

brihd, kad mahjas dabbuju no zeeniga funga? tad bij pateefi pohfts un tuffschiba wiffâs mallu mallâs. Bet eefahkuna schehligs fungs daschadi palihdsjeja; pats tiffu if gaddus salinus pirzis no Leifcheem; feewina strahdneeze un proht tau-piht; pats esinu wiffur flacht un paschâ preefschâ pee darbeem; Deews klauffija gauschas luhgschanas un fwehtija fweedrûs; nu jaw redju labbu fahrtinu rudju fawâ laukâ, lai arri waffarcis wehl ihsti ne isdohdahs; pahrtizis tatschu esinu, gohds Deewam! parradi ne kahdi, un raug, fchodeen fawam mihlam dehlam jaw feewu weddu, un fakkî, woi narw gohdam? Tad dserr brahliht! Lai jauneem labbi tē isdohdahs, kâ mums wezzeem lihds schim. Lai ir man tif augliga baggata weeta ne buhtu, kâ gan zittur redj; fo buhs darriht; tatschu firds ar meeru tepat arridsan, un muhscham ne eefchu zittu weetu mefleht; jo manna tizziba laikam schi: labbak fwirbulâs rohka ne kâ meddens kohka.

Skraid. Jehzis. Nu, kas par tew! woi tad wisseem puhkis kâ tew? Tas tew schepat faness no wiffahm mallahm. Man jaect tahlumâ mefleht fawu laimi. Tapehz eefchu; tâ peederr brihwam. No tahda wihra kâ es ne buhs fazziht; muzzâ audsis, pa spundi barrohts. Tad labbak apskattischohs pasaulê, kâ zittur klahjahs un darra; neba zelms esinu bet zilweks, un nu warru eet fur gribbu.

Brenz. Kas tew to leegs, bet eij tâ ka tew pehz ne buhtu schehl. No tad tu dohma zittur redseht jaunâs woi labbakas leetas kâ schè? Tatschu fur gahjis nedfihwofi no azzim bet no rohlahm; semneeks bijis, semneeks palikke; wiffur redsefi labbus un launus, augstus un semmejus, wezzus un jaunus, gudrus un negudrus, turriqus un wahjus it kâ schè; wiffur buhs jastrahda, kam gribbahs ehst. Kungeem peenahkâs pa-

fauli redseht, kad jauni, mahzibas un augstas gudribas pehz! bet woi tad tew kunga makfa, kunga sapraschana un kunga teefas? Kam gribbi pasauli redseht? Schè pat warri deewsgan redseht un mahzitees, kas semneefam derr sinnaht.

Jehzis. Meba falku, ka us sweschahm semmehm dohmaju aiseet. Bet par to, ka brihwes esmu, tiklai gribbu sawu tehwa semmi pahraudsicht, un tapehz eefchu zittur dsihwoht.

Brenz. Woi tad seewu un behrnus dohmast atstahnt ka behglis? Etkur dihwains reisneeks buhst, kad tschigganeem jeb schihdu nabbageem lihdsi us kulbas wezzas sakraufi seewu un behrnus, un lohyni, sirgi, kaslehni, aitas, schkirfti, traufi, arkli un leetas no pakkafas lihds! woi ta apskattisi tehwu semmi, un redseht pasauli? —

(Turpmak wairak.)

N o d r u d s c h a

pahru reis krattihst, eij us apteeki un pehrzees turpat weenu pufs unzu — tas irr bischliht wairak, ne ka lohste — smalki sabehrstu drudschamisu, no tahs labbakas sortes (unciam semem pulveris chinae regiae s. fuscae), kas tewim kahdu kwart rubeku makfahs. *) Scho pulweri dalli eefsch tschetrachm weenlihdsigahm dallahm. To pirmu nem, alwa karrotè ar uhdeni samaititu, tik ko prohti, ka drudsis jau us zellu; to ohtru, kad winsch tew kahdu brihdi krattijis un nodrebbinajis; to treschu, kad karstums usnahzis un tee sweedri sahnt ahra speestees; to zettortu, kad drudsis pahrgahjis. To darrijis, tizzi, ka winsch wairs ne nahst atpakkat, ja tik ehdamas ne pahrnemsees un fargasees, ka ne saaugstejees.

Wahzsemmes augsti mahzihts Dakteris leezina, ka winsch schahda wihsè wairak, ne ka 200 slimmus dseedinajis, un sohl derreht ar ikweenu, kam tihk, ka drudscham ja-behg un ja-behg, kad winnam ta wirsu eet. Winsch aridisan galwo, ka drudscham weeta zitta kahda slimmiba ne peemettisees. Tèpat Dundangà irr

*) Pufs unze drudscham misa (china regiae) tiklai 18 kap. sudr. makfa.

tanni pawaffarà zitti, kas no drudscham neschehligi tappa mohziti, tai isteiktà wihsè ahrstiti un glahbti. Scheem tappa pahru stundu preekschta pirma pulwera wemjama sahles dohtas.

Ka behrnem un pufsauguscham no ta minneta pulwera jo mas ja-dohd, ikweens lehti proht.

— 0 —

Peekrahpti wezzaki.

Gailis kahds ar sawu wistu
 Labbi mittis dsihwoja
 Kursemmè pee fainneeka.
 Kur gan wairak laime mistu,
 Ne pee ta, kas pahrtizzis,
 Ko ne weenas behdas tirbi,
 Kas irr meerigs sawà firbi,
 Tà ka pahrinsh bija schis? —
 Behrnini tam arri krahjabs,
 Bet tik weens tam atlikke,
 Wannags zittus panahme,
 Zitti tikke sweschas mahjās.
 Par to weenu ruhpejahs
 Tehws un mahte. Woi ar prahtu,
 Ka to labbi audfinatu,
 Wezzaki gan apdohmahs? —
 Redseht. Gailam agr' un wehlu
 Wista dsihrahsh eerunnahnt,
 Ka buhs fohslà fuhstihnt dehlu,
 Eedoht tihtereenei klahnt,
 Lai tam Wahzu wallodinu
 Lihds ar wahzu tizzibu
 Itt pa wisseem mahzitu,
 Wahzu draudsei peewedd winnu.
 Ko no wahzu wasankeem
 Wezzajis gailis lizzis ohmā
 Kā no slinkeem nezhgeem,
 Seksti kratt un ilgi dohma.
 Tamehr wista kladsina,
 Kā jau wistas mehds, jo dikti
 Teepjahs, rahjabs tam tik pikti,
 Kā tam jaklaus' seewina.
 Dehlu gailis eedoht fohslā
 Pats pee tihster mahrites,
 Weeschu seeku winnai fohla,
 Graudimus tai lohpa nesh.
 Zainu gaili tihtereene
 Nehme mahzihnt wahziski,
 Mas gan pratte Wahzeetene,
 Bet jau liklahs gudra schi.

Kas tad isjulle no winna,
 Ko tad zahlinsch mahziiees?
 Dauds bij eelizzis tas sinna,
 Gudrineeki, klausajtees:
 Krohdsineekeem lohguš daušiht,
 Smahdeht tehwu walledu,
 Nezeeniht wairš tizzibu,
 Wahzu-wallobinu — laušiht,
 Lepni neewahht wezzakus,
 Arri wistinās ne taupliht,
 Slinkoht, Deewam deenas laupihht,
 Wilt un pawest zahlischi,
 Wasatees un tufschus perreht:
 Tahdu fohlu pratte tas;
 Bet jeb fur kà lecti derreht —
 To ne pratte tas ne mas.

Ko tad mahza pasazzina? —
 Tahdi gudri zahlischi
 Ahtri dauds buhs redsami;
 Tà ko buhs wehl laimibina!! —

I . . . P.

Teefas fluddinašchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas,
 ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis u. t. j. pr.,
 no Kuldigas aprinka teefas us lohgschanu ta Sessibles
 muifchas melderu Emanuel Naac — kas zaur mantos-
 schanas grahmatu mantineeks ta appalsch Sessibles
 nomiruscha melderu Johann Gottfried Weis tappis —
 wiffi un jebkuri, kam kaut kahda teefiga wihsē pee
 tahm atlikfuschahm mantahm ta scheidt peeminnetu
 Johann Gottfried Weis prassischanas un mekleschanas
 buhtu jeb buht dohmatu, scheidt zaur teefu tohp us-
 faukti, lai tee, ja ne gribb sawu teefu saudeht, diwju
 mehneschu starpā un wisdwehslaki 16tā Zuhli deenā schi
 gadda, kas par to weenigu un isflehgšchanas terminu
 us peeteifschanu irr nolikts tappis, ar sawahm mekles-
 schanahm un prassischanahm un winnu parahdischa-
 nahm kà peenahkaks pee augšcham peeminnetas teefas
 peeteizahs, ar to pamahzischanu, ka tas, kas schinni
 terminā woi nemas, woi ne tā kà peenahkaks, buhs
 peeteizēes, ar sawahm mekleschanahm no tahm at-
 likfuschahm mantahm ta jau peeminnetu melderu taps
 pagallam isflehgts un noraidihts. Ko buhs wehrā
 nemt.

Islaisis Kuldigas aprinka teefā 8tā Meija 1828. 2

Išaižinaschana (L. S. W.) us teefu.

Pehz pawehleschanas,

E. Günther, filtehrs.

(Nr. 432.)

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
 ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis u. t. j. pr.,
 tohp no Wehrgalles pagasta teefas wiffi tee, kam tais-
 nas prassischanas pee ta Wehrgalles faimneeka Weltes
 Ehrmanna, kas sawas mahjas pee truhkuma inven-
 tariuma magasihnes un zittu parradu labbad wairš
 nespehdams waldiht, atbewis, un par kurra mantu
 schinni deenā konkurse irr spreesta, scheidt aizinati un
 šafaukti, lai diweju mehneschu starpā, prohti libds
 5tu Zuhli s. g., kas tas weenigais un isflehgšchanas
 termins buhs, woi paschi, woi zaur weetneekem,
 fur tahdi peenemmami, pee schihs pagasta teefas pee-
 teizahs un tad sagaida, ko schi teefa pehz likkumeem
 spreedihs. To buhs wehrā nemt.

Wehrgalles pagasta teefa 5tā Meija 1828. 2

† † † Bruera Jannis, pagasta teefas
wezzakais.

(Nr. 8.) J. F. Skrey, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas,
 ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis u. t. j. pr.,
 tohp no Jaunaspiļs pagasta teefas wiffi tee, kam kah-
 das taisnas prassischanas pee ta šelkta Zurgemuifschas
 faimneeka Janamascha Utta buhtu, šaizinati, pee
 šaudešchanas sawas teefas, libds 14tu Zuhli mehnescha
 deenu s. g., kas par to weenigu un isflehdsamū ter-
 minu irr nolikta, pee schihs pagasta teefas ar sawahm
 pateefigahm prassischanahm un winnu parahdischa-
 nahm, kà peenahkaks, scheidt peeteiftees, un sagaidiht,
 ko teefa pehz likkumeem spreedihs.

Jaunaspiļs pagasta teefa 19tā Meija 1828. 3

† † † Preedain Krischjahn, pagasta wezzakais.

Ed. Wagner, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas,
 ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis u. t. j. pr.,
 no Krohna Deenawas pagasta teefas wiffi parradu
 deweji ta, pulku krohna = magasihnes = muifchas = un
 zittu parradu dehl, no sawahm mahjahm ismettamā
 faimneeka Kurku Kaspara 2, par kurra mantu kon-
 kursis nospreests tappis, scheidt tohp usfaukti, diwju
 mehneschu starpā no appalsch rakstitas deenas, ar sa-
 wahm taisnahm prassischanahm pee schihs pagasta tee-
 fas peeteiftees un tad sagaidiht, kas pehz likkumeem
 taps nospreests.

Deenawā 22trā Meija 1828. 3

(S. W.) Krimun Jannis, peeschdetais.

(Nr. 176.) Joh. E. Szonn, pagasta teefas ffrihweris.

Peßz Wezpilles pagasta teefas spreeduma teef wiffi tee, kam taisnas parradu prassifchanas pee ta Wezpilles fainneeka Kalne Suhnaufa Frizza, kas sawas mahjas pats nobewis, un par kurra mantu konkurse nolikta, aizinati, lai wifswehlaki lihds 28tu Juhni schi gabda pee schihs pagasta teefas peeteizahs.

Wezpilles pagasta teefa 28ta Aprila 1828. I

(S. W.) Trulla Frizzis, pagasta wezzakais.

(Nr. 17.) Friedrich Hildebrand, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Peßz Ehdoles pagasta teefas spreeduma teef wiffi, kam taisnas parradu prassifchanas pee teem Ehdoles fainneekem Stubbifa Martina un Kalna Dimse Zahna, kurri sawas mahjas inventariuma truhkuma dehl paschi atbewuschi, un pahr kurru mantahm konkurss nolikts, usajinati, lai lihds 7tu Juhli f. g. pee schihs teefas peeteizahs.

Ehdole, 12ta Meija 1828. 3

Ehrmann Nathing, pagasta teefas wezzakais.

(Nr. 48.) G. Monkewitz, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas fluddinaschanas.

Dhtra Juhli deena schi gabda un eefsch tahm nahs kamahm deenahm no tahm atlikfufchahm mantahm ta nelaika rentekunga Waldhauer no tahs dsimtmuifschas Weesen Julufstes pilskunga un Schrpils wirspilskunga aprinki, daschadas leetas, ka jehgeruplintes, istabas leetas, andekli, dsihjes, brandwihnuwahtes, kohlar un wiffadas pee muifschas wajjadfigas leetas, ka ar ridfan ratti, sirgi, lohpi, aites, zuhkas, tam wairaf fohlidamam par skaidru maksu taps pahrdohtas; kas dehl pirzeji us scho minnetu deenu ka peenahkabs tohp faluhgti.

* * *

Tas kam weens farkans sirgs (fufsis) peederretu, kas preefsch ne ilgu laiku Drefilles muifschâ, Salbos firfpehle irr raddees, scheid tohp usajinahts, tschettna neddelu starpâ no appafsch rakstias deenas ar tahm peederriahm parahdsichanahm scheid peeteifkees, un peßz atlihdinaschanas to barribas un isfluddinaschanas maksu to sirgu pretti nemt, zittadi tas schi pagasta lahdei par labbu taps pahrdohts.

Drefilles muifschâ 17ta Meija 1828.

* * *

To Waltera dsimtsmuifschu, Kandawas firfpehle fuhliht us weetu warr nopirkt. Ka un zif dahryu paschâ Walteramuifschâ warr dabhuht sinnahk.

Naudas, labbibas un prezzu sirgus us plazzi. Nihge tami 28ta Meija 1828.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 74½ Kap. papihru naudas gelbeja	I	—	I pohds kannepu . . . . . tappe maksahs ar	I	—
5 — papihru naudas	I	33	I — linnu labbas furtes — —	I	25
I jauns dahlderis	I	30	I — — flitakas furtes — —	—	80
I puhrs rudsu . . . . . tappe maksahs ar	—	90	I — tabaka	—	80
I — kweefchu	I	30	I — dselses	—	70
I — meefchu	—	70	I — fweesta	2	—
I — meefchu = putrainu — —	—	90	I muzzu filku, preefchu muzzâ — —	4	50
I — ausu	—	52	I — — wihfchmu muzzâ — —	4	75
I — kweefchu = miltu	I	75	I — farkanas fahls	6	—
I — bihdeletu rudsu = miltu — —	I	20	I — rupjas leddainas fahls — —	4	50
I — rupju rudju = miltu — —	—	90	I — rupjas baltas fahls — —	4	—
I — sirnu	—	90	I — smalkas fahls	3	75
I — linnu = sehklas	I	50	50 grafchi irr warra jeb papihres rublis un		
I — kannepu = sehklas	—	75	warra nauda stahw ar papihres naudu weena		
I — kimmenu	I	—	maksâ.		

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 226.